

lugejatega kohtub

KADRINA RAJONIDEVAHELISE PÖLLUMAJAN-
DUSTEHNIKA TOOTMISKOONDISE JUHATAJA,
EESTI NSV TEENELINE INSENER

ENNO PÕLLU

Kuuldavasti peab Kadrina EPT spetsialiseeruma suurte ratastraktorite remondile. Kui kaugel sellega ollakse?

Küsimusele vastamiseks peab veidi vaatama meie ettevõtte ajalugu. Kui nii võib öelda, siis spetsialiseeritud ettevõtte olemine algas 1963. aastast. Siis toimus üleminek 3-tonnise veojõuklassi traktorite ja nende agregaatide tsentralseeritud remondile kogu meie vahariigi tarbeks. Töökorralduse plaani järgi pidi niisuguseid remondiettevõtteid tulema kaks: üks Kadrinasse, teine Valka. Tegelikult läbi käigus selgus, et kahele ettevõttele ei jätku ilhe traktorimargi remontimisest tööd. Rekonstrueerimisplaanis, mille realiseerimine algas meil 1964. aastal, aga seda asjaolu, et Kadrina EPT jääb nimetatud veojõuklassi traktorite avaremontijaks, polenud arvesse võetud. See aga

tähendas, et sisuliselt jäi kapitalremondi vajadus rahuldumata ja 1968. aastal algas rekonstrueerimise teine elapp.

Meie kui spetsialiseeritud ettevõtte esimese aasta lulumused olid järgmised: koguloodang 262 000 rubla ja 89 remonditud traktorit, lisaks veel väheses koguses kaloreerajate ja traktorilüldosereid. Esimese rekonstrueerimisega saime olemasolevale 965 m² juurde 1160 m² tootmispinda, tänaseks ulatub see 5290 m²-ni.

1980. aasta plaani projekti järgi ületame koguloodangus nelja miljoni piiri. Suurenemal on ka momektatuurne plaan: järgmisel aastal remondime kapitaliselt 460 traktorit T 74, 500 komplekti selle agregaatide, 120 komplekti agregaatide (komplekti tähendab 6-7 eri agregaatit) traktorile T-150 K. Lisaks veel

teeme sama traktorimargi mootorite garantiit- ja avariremonti, keskmiselt 18 tükki kuus.

Oleme ühtlasi Harkovi Traktoritehase esindaja meie vahariigis. See tähendab seda, et reklaamatsioonide lahendamise töös sisemate rikete puhul käib meie kaudu.

Kui nüüd vastata lühidalt küsimusele, siis T-150K kompleksel kapitalremonti alustame 1981. aastal.

Kas ettevõtte annab lisaks põhitoodangule ka kõrvaltoodangut?

Juba 1968. aastal oli selge, et traktorite kapitalremont on ebarentaabel ettevõtmine. Selleks et «ära elada», valmistame põllumajanduse tarbeks mittestandardseid seadmeid: 3300 ühekolhaliistade kukksepätkoõulauda, 750 põllutööriistade konservimise agregaatid, 500 komplekti traktorite ja kombainide diagnostika stantsionaarseid poste, 200 kartulivaheharimiskullivaatorit, 15 madalsurvekatelt ja 2700 küttesurveõõljal. Need on 1980. aasta plaani arvud. Veel laastame 175 000 rubla suuruses mahus oma tarbeks nutmesuguseid detaile ja valmistame nusi osi 20 000 rubla väärtuses.

(Järg 2. lk.)

...ENNO PÕLLU

(1. lk. järg)

EPT linnak Kadriinas on lähelepanuväärsest kasvanud. Kui palju ja mida on ehitatud?

Vastusest esimesele küsimusele võib järeleda, et tootmispinda on pärast 1968. aastat tulnud tuhande ümbrusest 3000 m². 1963. aastal oli 49-liikmelise töö-pere jaoks kolm 8 korteriga elamu ja ühiselamu, tänaseks oleme juurde ehitanud 294 korterit. Luunasi on meil praegu 400 ringis.

Vijumase viie aasta sisse mahub 280 kohaga lasteaed koostöö-reevimise korras üheksa osanikuga, 75 kohaga söökla, üldots-farbeline saal, mida kasutame ka spordikompleksina. Eelmise aasta suvel panime Viru mängu-de isetegevuskohkursi korralda-miseks püsti kõlakaja. Selvepe-sula sai valmis juba varem.

Pooleli on praegu traktorite T-150K remondiks ettenähtud tootmiskorpuse võimsusega 500 komplektset traktorit ja 500 komplekti agregate. Hoone pindala on 5500 m², maksumus 1,6 miljonit rubla. Ehitustöö-tööd — 25 kuud — saab läis sel-le aasta lõpul. Veel on pooleli üks 30 korteriga elumaja ja 48 kohaga ühiselamu.

Alates 1968. aastast on kõik meie tootmistööd toimunud in-chiifised (välja arvatud lasteaiad)

püsti pannud oma ehitusbrigaad, ja mis kõige tähtsam, kõik on antud käiku tähtjaks. Meil on tösiselt vedanud, et ehitustöid juhib Vello Saks, uuest aastast uue tiitliga — juhataja asetäit-ja ehitus- ja kommunaalmajanduse alal. 1979. aastal oli meil ehitustööde maht 765 000 rubla.

Kavas on aga palju. Kui läheb käiku uus remondihall, peame kolme aasta vältel juurde võtma 150 inimest. See tähenda-b aga uusi elamuid. Plaani kohaselt antakse meile üks elamu aastas, tahaksime rohkem: arvestusega üks töötaja ja korter.

Andke, palun, spetsialistina hinnang autetele traktoritele ja nende kasutamisele meie majandites.

Mina pole õige mees sellele küsimusele vastama, sest eks-pluatsiooni uurimisega me ei tegele. Kuuld kogemused kuue aasta jooksul, mil oleme teinud T-150K mootorite garantiiremon-ti, kõnelevad sellest, et reklaam-atsioonide bulk nii suhteliselt (uusid traktoreid tuleb järjest juurde) kui ka absoluutarvudes on vähenenud. Järelikult on trak-torid muutunud töökindlamaks. Ka ei saa öelda, et traktoritega majandis halvasti ümber käiak-se, välja arvatud karjooosud üks-ikjuhtumid.

Nii heale jär-jele kui Kadri-na EPT-s võib sporditegevus jõuda vaid siis, kui kollektiivi juht väga hin-dab sportimist ja seda igati toetab. Kadriina EPT tuli mõõdu-nud suvel Viru mängude võit-jaks.

Pildil: Enno Põllu (keskel) organiseerimiskomitee esimehena VI Viru mängude avamisel Kadriinas vastu võtnas mängude teatekilpi tootmiskoondise «Rakvere» direktorilt Valev Mandelilt, eelmiste mängude organiseerimiskomitee esimehelt.

Enno KAPSTASE fotod

Kui suur osa tootmistegevuses teie ettevõttes on täita materiaalsel ja moraalsel sti-muleerimisel?

See asi ei ole kahjuks nii nagu peaks olema. Üks puudus on selles, et meie põhitegevus annab kahjumit. Seepärast on ka sum väike ja sellest moodustatavad fondid sanulid. Järelikult

on ka materiaalse ergutuse stiimulid nõrgad, mille all omakorda kannatavad moraalse sti-muleerimise võimalused. Oleks ju loogiline, et koos aukirja või viinpilga käiks kaasas ka rahaline neemia.

Ühesõnaga, igasugune stiimul peaks olema tunnetatav, meil jääb aga sellest puudu.

Missugustel printsiipidel va-

litakse teie ettevõttes keskast-me kaadrit?

See asi käib valikuta, lihtsalt vajaduse järgi. Samal ajal on keskastme juhi koht kõige ras-keim, kusjuures olulisim on suht-lemisoskus.

Keskastme kaadrist räägitak-se palju, otsitakse mooduseid

teile tugevdamiseks, kuid radiokaulaseid abinõusid tarvitusele võetud ei ole.

Iseenesest peaks kõik olema lihtne. Noor inimene tuleb meile tööle, omaenda ametivõimused I—VI kategooriani. Sobivate eelduste olemasolu ja erialaste teadmiste täiendamise korral edutame ta brigadiriks, meistriks jne. Paraku puudub kvalifikatsioonitõelist stiimulit, et ametivõimude ülespoole liikuda. Ennem võib luua vastupidise näite: omandanud keskerihariduse, jääb inimene edasi tööle.

Kuidas suhtute mikrokollektiivide tekkimisse?

Nende tekkimine on paratamatu nähe. Mida keerulisemaks muutuvad struktuurid üksused, seda enam tekib mikrokollektiive. Siin tekib olukohale sees keskastme kaadriga, sest brigadir või meister on mikrokollektiivi vahetu juht ja temast on vahetu mikrokollektiivi valmisolek üldiste ülesannete lahendamiseks. Valmisolek ja häälestatus on üldreeglinas positiivne siis, kui vormiline liider on ka sisuline liider.

Telle tuleb tööle noor spetsialist. Mis teda peale ametikoha veel ootab?

Vaba aja sisustamiseks on meil pakkuja sporti. Isetegevuse harrastamiseks esialgu tingimused puuduvad. Kui noored on näiteks kesk- või keskeriharidus, on tal võimalus täiendada oma teadmisi mis tahes kõrgkoolis.

Kuid probleem ei puuduta üksnes noori spetsialiste. Praegu on meie kollektiiv liikme keskmine iga 34,5 aastat. Varem jätkus meil aiamaad igale soovijale, kuid uute inimeste juurde tulekuga on võimalused ahenunud. Siit ka vajadus aianduskooperatiivi järele. Kahjuks puudub meil võimalus maaparanduseks, ma mõtlen maad meie töötajate tarbeks.

Meie asutusel pole ka pubikaasi. Praegu ajame asju krundi saamiseks Eismale. Ka Peipsi äärde tahame oma kalameeste tarvis haasi rajada.

Mis juhtub näiteks siis, kui keegi teie asutuse töötajatest on teinud tööloosuvi või toimetatud kainestusmajja?

Kainestusmajast tuleb asutusse ametlik teadaanne. Tendents on suurenemise suunas, sest töөлövõtmine toimub erilise valikuta. Niisiis, kainestusmaja teadaanne läheb kaadriosakonna vahendusel tootmisjaoskonda, kus juhtum arutatakse läbi. Seejärel tuleb süüdiaseel seista preventsiioonikokkooes, kus tema asi veel kord läbi arutatakse ja otsustatakse, mida teha: taotleda sundravile saatmist, püüda teovõimne jne.

Luustrilega on keerulisem, siin sõltub kõik kekkastme juhust, kas loob päevavalgele või vaikib maha. Varem, kui kollektiiv oli väiksem, sain ma rääkida iga üksinuga ise. Ja vahetult pärast

distsipliinirikumist. Pealegi usun ma sõna jõusse. Tööpere kasvades on see võimalus järjest vähemaks jäänud.

Nii või teisiti, iga luusur või kainenemisele toimelatu peaks jääma ilma tükilõõtasul arvestatavast 40-protsendilisest preemiast. Üldjuhul jäävad ka küll ja küll on distsipliinirikkujaid korterijärjekorras tahapoole tõetud. Tunnistan siiski, et mõjuvat võtet nende ohjeldamiseks ei ole.

Kus ja kui palju teie töötajaid õpib?

Kaugõppekeskkooli üheksandas klassis üks, kümnendas viis ja üheteistkümnendas kümme. Õppima suunamise plaan oli meile antud 12. Nagu näha, on meil üldhariduslikku kooli suunamisega asjad korras, ja seda juba mitu aastat.

Lisaks nimetatule täiendavad oma erialaseid teadmisi mitmesugustes tehnikumides viis ja kõrgkoolides üheksa inimest. Meie parteisekretär Olle Leemets taotleb teist kõrghariduse diplomit, seekord psühholoogia erialal.

Kuidas tulevad oma ülesannetega toime parteiorganisatsioon ja teised ühiskondlikud organisatsioonid?

Kogu meie ettevõtte tegevuses, oigu see siis tootmine, töötajate õppimine või sportimine, on ka meie 41-liikmelise parteiorganisatsiooni panus.

Tähtsamad arutelud korraldame parteikoosolekul, näiteks tootmisaja lõpetamine ja järgmise aasta plaanide kinnitamine.

Parteialgorganisatsiooni initsiatiivil viisime sisse poliitpäeva selliselt, et see toimub meil igas põhitootmisjaoskonnas töö kahtkestamisega. Nii saavad poliitpäevast osa kõik töötajad.

Kuid kui parteibüroo sekretäri asetäitja ideoloogial alal ütlen ka, et näiteks loenguline töö meid ei rahulda ja me ei oska kõiki oma inimesi loengutele tuua. Järelikult tuleb asja parandamist alustada auditoriumi ettevalmistamisest. Puudub ka konkreetne tööjaotus ühiskondlike organisatsioonide vahel, mis toob sageli kaasa paralleelismi.

Sportitöö on Kadriina EPT-s tugeval järjel. Võib arvata, et see nõuab teatud kulutusi. Kas need on end ka õigustanud?

Iga asja juures peavad seisma eestvedajad. Kui neid ei ole ettevõttesse sattunud või ei osata neid sisse tuua, siis ei tule ühestki ettevõtmisest midagi välja. See maksab spordis ja isetegevuses, tootmises samuti. Meil õnneks eestvedaja on ja seepärast väidan, et sport aitab edukale tootmisele kaasa. Ka tipp-sport. Peab ainult aru saama, et sportlane võistleb oma asutuse, meie kõigi nimel. Siis ei teki ka probleemi, et miks üks saab tööst vabastuse, et teha sporti.

Kõiki asju ei pea saama ega saagi täna tagasi. Väär oleks seda loota, kui me pole just ühepäevaperemehed. Kui saime valmis oma spordikompleksi, nägin pealtvaatajate hulgas inimesi, keda ma ei oleks sugugi lootnud seal näha. Tuleb välja, et me ei oskagi täpselt öelda, missugune on ühe asja mõju ja tagasimõju. Sellisel juhul oleks patt lugeda tehtud kulutusi.

Enamvõeldavad alad on meil maaldus, võrkpall ja orienteerumine. Asutuses töötab 19 meistersportlast ja meistersportlaste kandidaati. Kõigile neile, kes on juba saavutanud teatud taseme, püüame luua sportimiseks soodsad tingimused. Põhimõttel, et asutuse võimalused ja sportlaste taotlused oleksid tasakaalus.

Kollektiiv on teil spordilembene, kas olete ka ise sporti teinud?

Noorest peast sai proovitud paljusid alasid. Olen maadelnud ja poksitud, aga edutult, tegelnud motokrossiga ja siit parim saavutus — Eesti 1954. aasta noortemeister talimotokrossis. Tartus EPA-aegu ratsutasin ja harrastasin sõudmist, viimast kõige intensiivsemalt. Aga liirü palju on võtnud töö, pealegi takistasid traumad.

Aga sport on ka tervishädade vastu, seepärast teen jo-ted. Enesetunde on see hästi mõjunud, võtsin kaalus 14 kilo maha.

(Järg 4. lk.)

...ENNO PÕLLU

(3. lk. järg)

**Kuidas on Teie elukäiku mõ-
jutanud kodu ja vanemad?**

Pärit olen Järvamaalt, Väin-
järve vallast, Puiyere külast.
Vanemad olid talupidajad. Tol
ajal sai iga laps iga töo juurde,
mitte nagu praegu, ainult
köblaga. Tegin kõiki talutöid,
leivasõtkumine ja tehmalüpsmi-
ne välja arvatud.

Minule on rohkem mõju aval-
danud isa, kelle üks õpetusi oli
see, et nõrgemat tuleb hoida,
taile ei tohi liiga teha. Sellel
seisukohal on sügav sisu ja so-
bib kasutada paljudes elulistes
situatsioonides. Aga isa õpetas
ka, et kui lööd, löö kõvasti.

Kodunt on pärit teadmine,
kust tuleb igapäevane leib ja see
teadmine tekitas lõpuks soovi
saada põllumehiks, kelleks ma
siiski end pean. Kuid jah, enne
EPA-t lõpetasin Tallinna Elektri-
romehaanikatehnikumi, et kiire-
mini saada elukute ja iseseis-
valt elama. Kaks aastat pärast
tehnikumi töötasin, siis läksin
EPA-sse, kuhu tulin tehniku-
mist saadud diplomile kiituse-
sain sisse ilma eksamiteta.

Tippjuhi töö ei seisa koos
(vähemalt ei peaks seisma)
ainult tööst. koosolekutest ja
muust n.-õ. ametlikust osast.
Kui palju aega peaks jääma
puhkusele, perekonnale ja üld-

**se sellele, mida ei peaks tege-
ma, vaid tahaks teha?**

Tippjuhil peaks vaba aega jää-
ma sama palju kui igal teiselgi
töötajal. Kuid minu tööpäev ki-
pub venima kella kaheksani õhtu-
tul, siis veel halva harjumusena
kirjade läbi vaatamine kodus.
Vaba aega jääb väheseks, ka pe-
rekonna tarvis. Onneks on meie
peres tütreid, ja nende kasvata-
misel on abikaasa osa märksa
suurem olnud.

Kuidas aega säästa? Lahen-
dus on lihtne. Kui igaüks ja igal
pool teeks seda, mida temalt
nõutakse, siis jääks ka aega
rohkem üle. Praegu läheb suur
osa ajast igasuguste «väljavõit-
lemiste» peale.

Teha tahaks palju. Näiteks
lugeada, rohkem liikuda. Tervise-
jooksust oli juttu. Talvel püüan
olla Neerutis suuskadel nii pal-
ju, kui see on võimalik, suvel
aiamaal, sügisel seene- ja mar-
jametsas. Ka puhkuse ajal kat-
sun olla kodunt kaugemal, kas
või nädalagi.

**Missugused on Kadrina EPT
suhted kohaliku külanõukogu,
keskkoofi, kultuuri- ja teenin-
dusasutustega?**

Tahame või ei taha, kuid teisi
arvesamata me oma tootmis-
üksuseid lahendada ei suuda.
Eespool oli nimetatud, palju
korterid olemis ehitatud. 10%
sellest on läinud kohaliku nõu-

kogu käsutusse. Meie majade
elavad Kadrina arstid, palju
korteid on saanud õpetajatele.

Tuleval aastal alustame tsent-
raalkatlamaja ehitamist kogu
aeviku tarbeks. Oleme andnud
lubaduse ehitada välja keskkoo-
lile tööpäetuse kabinetid, söökla-
bloki, aula ja juurdeehituse. See-
da etappide kaupa, kusjuures
kogumaksumus tuleb umbes mil-
jon rubla. Seejuures saaksime
õppekabinette kasutada ka oma
lõelajate kvalifikatsiooni tõst-
miseks, aulat kontsertide ja teat-
ri küllalisetenduste korraldami-
seks.

Kooli olemis abistanud varem-
gi. Ja kuigi õppekabinettide ehi-
tamisel peame silmas poliitēhni-
list õpetust, ei ole me kooli sul-
tunud kunagi kui ainult oma
kaadri tajumelaysse.

**Mille poolest oli lõppenud
aasta tähelepanuväärne Kadri-
na EPT-le ja Teie isiklikult?**

Ettevõttele selle poolest, et
antud pingelises situatsioonis
suutsime täita tootmisüksanded
ja tuua eeldused lõpetada viis-
aastak tootmismahuga üle nelja
miljoni rubla. Ehitustegevuses
jõudsime 765 000 rublani, mille-
ni me varem ei ole küündinud.
See on baas, mis annab lootust
ehitusmahtu veelgi suurendada.

Minule isiklikult selle poolest,
et mulle anti ENSV teenelise in-
seneri auhinnetus, kuigi, tõtt õel-
da. ma ei teagi, missuguseid
kohustusid või õigusid see tiitel
kaasa löi.